

INSTYTUCJONALIZACJA IDEI GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM W POLITYKĘ KRAJOWĄ

W 2015 roku Komisja Europejska uznała gospodarkę o obiegu zamkniętym (GOZ) za oficjalne sposób na osiągnięcie „zrównoważonej, niskoemisyjnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarki”. Dlatego wszyscy członkowie UE, w tym Polska, powinni opracować odpowiednią politykę krajową, która będzie zgodna z założeniami zdefiniowanymi przez Komisję Europejską. Jest to wyzwanie dla kraju, ponieważ wymaga przeformułowania istniejących polityk środowiskowych i znalezienia sposobu na ich integrację. Od decyzji UE trwa proces tworzenia polityki w Polsce. Ze względu na profesjonalny charakter przedmiotu polityki, GOZ nie podlega szerokiej debacie publicznej, a włączenie tej koncepcji do polityki krajowej odbywa się poprzez dyskurs polityczny, formułowanie argumentów i prowadzenie dialogu.

Język jest naturalnym materiałem w procesie tworzenia polityki, ale w tym konkretnym przypadku wiedza o jego przebiegu jest bardzo ważna z dwóch powodów. Po pierwsze - diagnoza dyskursu politycznego na temat GOZ w procesie stanowienia polityki jest jedyną drogą do zrozumienia przyszłych reguł strategicznego ukierunkowania polityki, zwłaszcza ekonomicznej. GOZ – jako termin stanie się wkrótce w Polsce obowiązującą ideą rozwoju. Oznacza to, że dzisiejszy temat dyskursu politycznego będzie miał realny wpływ na funkcjonowanie administracji państwowej, przedsiębiorstw i konsumentów. W tym konkretnym dyskursie niewielka grupa interesariuszy politycznych tworzy koncepcję i jej praktyczne wymiary, które mogą mieć szeroki wpływ gospodarczy i społeczny. Po drugie – termin GOZ jest przykładem *rozmycia pojęciowego*. Nie ma jednej powszechnie akceptowanej definicji gospodarki o obiegu zamkniętym. Mimo wielu prób usystematyzowania tej idei, jest ona postrzegana jako koncepcja parasolowa, obejmująca rozwiązania techniczne i technologiczne procesu produkcyjnego oraz ideę zrównoważonego rozwoju, przyczyniająca się do realizacji pewnej normatywnej wizji przestrzeni gospodarczej. To wywołuje sytuację, w której znaczenie jest dowolnie interpretowane przez różnych aktorów. Różnice w interpretacji pojęć między interesariuszami mogą mieć największy wpływ na środowiskowe polityki publiczne, co wiąże się z wdrażaniem i praktycznym podejściem do GOZ oraz ujawnia bariery rozwoju teorii GOZ w obszarach badawczych i biznesowych. Rozmycie pojęciowe we wdrażaniu pomysłu w praktykę społeczną czy gospodarczą staje się widoczną barierą, często wskazywaną jako czynnik decydujący o nieprzyjęciu danej koncepcji, czego przykładem może być społeczna odpowiedzialność biznesu, zrównoważony rozwój czy zielona gospodarka.

Celem niniejszego opracowania jest identyfikacja i odtworzenie procesu kształtowania polityki gospodarki o obiegu zamkniętym (CE) od polityki unijnej do krajowej. Przedmiotem analizy jest toczący się dyskurs polityczny o GOZ. W tym celu zostaną wybrane odpowiednie akty prawne i wpisy na Twitterze. Jako uzupełnienie głównej części analizy zostaną przeprowadzone wywiady z głównymi interesariuszami. Proces zostanie przedstawiony poprzez identyfikację pojęć najściślej związanych z ideą GOZ, określenie dynamiki procesualności dyskursu GOZ w latach 2015-2022, określenie kontekstu występowania w dyskursie koncepcji GOZ, identyfikacje najważniejszych członków społeczności komunikacyjnej i dominującej ścieżki dyskursu wyrażającej się w konceptualizacji gospodarki o obiegu zamkniętym w politykę publiczną i wyborze celów strategicznych. Badania mają charakter teoretyczno-eksploracyjny, prowadzony w oparciu o metodologię dyskursywną. Zakładamy nie tylko identyfikację znaczenia terminu CE i procesu jego wprowadzenie do polskiej polityki, ale także rozwój podejścia dyskursywnego w politykach publicznych.